

Відбірковий етап
XI Української олімпіади з лінгвістики
10 грудня 2023 р.

Розв'язки задач

Мізо *молодші класи*

Порядок частин речення:

додаток — підмет — присудок.

Порядок слів у додатку:

власник — власність.

Словник іменників та дієслів:

aar	курка
in	будинок
ip	сумка
ui	собака
vok	свиня

phur	нести
suu	мити
uum	переслідувати
vuaa	бити

Форма займенника не залежить від того, стоїть він у позиції підмета чи власника додатка. Для творення форми множини до займенника приєднується суфікс **-n**.

<i>I особа</i>	ka я, мій	kan ми, наш
<i>II особа</i>	i ти, твій	in ви, ваш
<i>III особа</i>	a він, його	an вони, їхній

Завдання 1:

7 **ka aar i vuaa**
Ти б'єш мою курку.

8 **kan ip in suu**
Ви миєте нашу сумку.

Завдання 2:

9 Я переслідую їхню свиню.
an vok ka uum

10 Він несе ваш будинок.
in in a phur

Мівокська мова *молодші та старші класи*

Назвімо *довгим* склад, який або має довгу голосну, або закінчується на приголосний (тобто є закритим). Наголос у мівокській мові падає на перший довгий склад слова (і це завжди один із перших двох складів).

Інший спосіб сформулювати цю ж закономірність такий: наголос падає на першу голосну, якщо вона довга або після неї йде збіг із двох приголосних; інакше наголос падає на другу голосну.

Відповіді:

cé·ke?	хвоя
hícíw	кочерга
hikáh	олень
hohó·loj	кропива
hókhokot	<i>вид рослин</i>
hó·tonja?	<i>вид змій</i>
lakýhsiko?	виходь
pátkas	енот

Она *молодші та старші класи*

Значення слова пов'язане з першими двома або з останньою його літерою:

ar-	зв'язок із землею
ca-	зв'язок із ротом
ut-	зв'язок із оком

-l	орган
-x	лінія
-'	родич

Відповіді:

cal	язик
lal'	син
utsus	одноокий
can	мова
uwl	ніс
yuwx	нитка
arwin	ґрунт

Турецький військовий запис *молодші та старші класи*

Метою військового запису було заплутати противника в разі, якщо він побачить документи, але при цьому не занадто сильно ускладнювати сам процес записування чисел.

Якщо переставити одну засічку з правого боку вертикальної риски на лівий, то кількість засічок зліва відповідатиме першій цифрі числа, а справа — кількості в ньому нулів.

Завдання 1:

40

200

10 000

Завдання 2:

1

90

600

Калкатунгу старші класи

Іменники:

cirima	миша
cuḷka	змія
iṭi	мураха
jaṇi	біла людина
jaraman	кінь
kalkatu	бандикут
kaṅku	хлопець
kiṅca	самиця
kiṅṭi	курка
kuḷa	батько
kuṅi	дружина

kupa	старець
macumpa	кенгуру
maṇu	матір
maṭu	бджола
miḷḷa	муха
mucucu	бабуся
mukaṅka	сова
mulpiṅ	папуга
muṇu	кажан
ṅalawal	качка
piṇani	герой

pua	сестра
pupi	дядько
ṅaṅkin	чужинець
ṭapu	брат
ṭimaṭa	друг
ṭuṇunpu	блоха
ṭuruuṅ	птаха
upaci	тітка
wampa	дівчина
wantaḷ	мідія

Дієслівні основи:

ica-	кусати
itinti-	повертати
ḷa-	убивати
piṅci-	дряпати

ṭuna-	бігти
uḷi-	помирати
unpi-	брати

Будова дієслова — основа, суфікс часу, суфікс числа підмета:

-jiṅa-	<i>минулий час</i>
-ji-	<i>теперішній час</i>
-mi-	<i>майбутній час</i>

—	<i>однина</i>
-ju	<i>двоїна</i>
-na	<i>множина</i>

Структура речення з неперехідним присудком:

підмет — **саа** — присудок.

Структура речення з перехідним присудком і додатком:

підмет в особливому (*ергативному*) відмінку — **саа** — додаток — присудок.

У разі коли підмет чи присудок складаються з кількох іменників, кожен із них стоїть у відповідному відмінку, а на всіх, крім першого, додатково з'являється закінчення **-jana**.

Ергативний відмінок твориться від іменника шляхом приєднання закінчення за такими правилами:

1. Якщо іменник позначає назву родича, закінчення утворює приголосний *j*, після якого вставляємо *u*, якщо таким був останній приголосний основи; інакше — *i*.
2. Якщо іменник закінчується на голосний і має два склади, закінченням стає *ŋki*. Але якщо перед останнім голосним в основі також іде комбінація з носового та проривного приголосних, то *ŋ* у закінченні випадає (воно дисимілює).
3. Якщо іменник закінчується на голосний і має три склади, закінченням стає *tu*.
4. Якщо іменник закінчується на приголосний, до нього додається проривний того самого місця творення, що і цей приголосний, та голосний *u*.

Завдання 1:

- 17 **tuŋuŋ jaŋijana saa tuŋamiju**
Птах і біла людина побіжать.
- 18 **ŋalawaltu saa mucucu icaŋi**
Качка кусає бабусю.
- 19 **wamŋaku saa miŋa ɭaŋiɳa**
Дівчина вбила муху.
- 20 **puŋiji saa kuŋi unŋimi**
Дядько візьме дружину.
- 21 **maŋuŋku ŋalawaltujana macumŋaŋujana saa tuŋaŋa itintijana**
Бджола, качка й кенгуру повернули друга.

Завдання 2:

- 22 Сова, кінь і батько вкусили курку, матір і білу людину.
mukaŋkaŋu jaramantuŋana kuɭaŋijana saa kiŋti maŋujana jaŋijana icaŋijana
- 23 Герой поверне птаха й мишу.
piŋaniŋu saa tuŋuŋ ciŋimajana itintimi
- 24 Змія, мідія і мураха вб'ють сестру й чужинця.
cuɭkaŋku wantaɭujana itiŋkujana saa puŋa ŋaŋkinjana ɭamina
- 25 Муха й папуга помруть.
miŋa mulpiŋjana saa uɭimiju
- 26 Тітка повертає старця.
unŋaciŋi saa kuŋa itintiji
- 27 Самиця вбиває блоху й бджолу.
kiŋsaku saa tuŋunpu maŋujana ɭaŋi
- 28 Брат узяв дівчину.
tuŋaju saa wamŋa unŋijiɳa
- 29 Кажан і бандикут подряпали хлопця.
muŋuŋku kalkatuŋujana saa kaŋku piŋciŋijana